

yeryüğü

fanzin

FOTOĞRAF: ELLIOTT ERWITT

ABD, 1950

•HATİCE TATLI•FATİN MURAT SEFERBEYOĞLU•FERMAN ATABEY
•SARYA ERBİL•RÜMEYSA ÜSTÜNCAN•GÖKHAN ERDOĞAN•ZOZAN ADIGÜZEL
•SÜREYYA SERİM•KAAN BAĞIRKAN•FURKAN EKER
•DENİZ ERKARADAĞ•HELİN ALAGÖZ•MEHMET KUMDERE

İÇİN DEKİ LER

- 01 **YALNIZLIĞIN PORTRESİ | ŞİİR**
Hatice TATLI
- 02 **BUMERANG | ÖYKÜ**
F. Murat SEFERBEYOĞLU
- 04 **GÖÇ | ŞİİR**
Ferman ATABEY
- 05 **BİR YANGININ ANISI | ŞİİR**
Sarya ERBİL
- 06 **KİMYA BU? | ŞİİR**
Rümeysa ÜSTÜNCAN
- 07 **OYUNCAK | ÖYKÜ**
Gökhan ERDOĞAN
- 10 **FOTOĞRAF SEÇKİSİ: ELLIOTT ERWITT**
- 14 **TUTSAK EDİLEN ŞİİRLER | ŞİİR**
Zozan ADIGÜZEL
- 16 **BU İŞTE BİR TERSLİK VAR**
Süreyya SERİM
- 17 **MÜLTECİ KADIN OLMAK | DENEME**
Kaan BAĞIRKAN
- 18 **DÜNDEN KALMIŞ GÖZLERİM | ŞİİR**
Furkan EKER
- 19 **DEAR JOHN | ŞİİR**
Deniz ERKARADAĞ & Helin ALAGÖZ
- 20 **YÜKLÜK | DENEME**
Mehmet KUMDERE

İki arkadaşın uzun yıllar evvel kurduğu bir çocukluk hayalinin ürünü Yeryükü Fanzin. Biz iki arkadaş, iki başka şehirden pek uzak yolları aşarak aramıza edebiyatın dilinden bir köprü kurmayı umuyoruz sevgili okur.

Diyarbakır ve Eskişehir'den selamlar ile!

Zozan & Hatice

yalnızlığın portresi

Unutulmuş bir bozgunu anımsıyoruz yeniden
Sabah ezanının sızdığı bir yangının
olukları arasından
Durulmak ve haykırmak arasında bir yerde,
İlmik ilmik örüyoruz
tüm ağırları bir seher vakti.
Anılar devrime niyetleniyor tarihe sığmayarak
Kızıl şafak kapıları henüz çalıyor
Güneşiği büyüler salıyor yeryüzüne.

Yaşanmamış bir ilkyazın
kahrı kokuyor buram buram
Dışarıda asılı kalan uğultular ayaklanıyor yerinden
Bozkırın hırçın uğultuları
nar ağacının gövdesine devrediyor yerini.
Zamanın uykuya daldığı günlerin devranı bu
Düşlerin düşler doğurduğu günlerin beşiği
Umutların ve mermilerin aynı sıraya dizildiği
düşsel bir kavganın sahnesi.

Keşke bir figüran dahi olmasam
Değil kan
yükseklik değil, karanlık değil
beni hayat tutuyor.
Tökezliyorum boyuna bir uçtan diğer uca
Vazgeçmek en soylu adımın olacak
Bunca hinliğin tuttuğu göğün altında, diyorum.
Keşke
bir figüran
dahi
olmasam
Belki o zaman
diz boyu gölgelerde yaşamaz
yahut en tepesinde şevklerin,
düşsel kavgalar meydanında
vurulmazdım.

bumerang

Annesinin eteğine yapışmış ve annesinin bedenini kendine kalkan yaparak etrafa bakan bir çocukla göz gözeydik... Çocuğun gözlerindeki şaşkınlıkla karışık korku içime işliyordu. Bilmediği, tanımadığı bir dünyada anne güvencesi ile etrafı tanımaya ve olanları anlamaya çalışıyordu... Savaşın talan ettiği bir coğrafyadan geldiklerini, yersiz yurtsuz bir mülteci olduklarını ne zaman anlayacaktı kim bilir? Gözleri gözlerime takılmış bu çocuğun babası, niçin düşmüştü yollara? Doğup büyüdüğü ve bırakmak zorunda kaldığı az ötedeki topraklardan niçin kaçıyordu? Belki de daha önce adını bile duymadığı Antakya'da, Antakya'nın otogarında ne işi vardı bu adamın? Umudun peşine düşüp de nereye gitmek istiyordu acaba? Ya bu çocuk, o hiçbir şeyden habersiz bu masum, ne düşünüyordu bana bakarken? "Bunlar ne yapacaklar? Bir daha dönebilecekler mi evlerine?" diyen oğlumun sesiyle döndüm kendi gerçeğime... Kendi gerçeğim? Sahi, neydi benim gerçeğim? Benimki de bir yolculuktu? Umuda doğru bir yolculuk? Oğlum üniversiteyi kazanmıştı ve ben onu yerleştirmeye gelmişim buraya... Yanımda sessizce oturan oğlum da az önce göz göze geldiğimiz Suriyeli çocuk gibiydi aslında... O da yeni bir yaşamın eşiğindeydi ve bu yeni yaşamda ben olmayacaktım yanında... Şu an yanımda baba güvencesi ile son kez bakıyordu etrafına... Bundan sonra yalnız başına bakacak, yalnız başına yaşayacaktı... Oğluma baktıkça içim titriyordu... Ben bu sahneyi daha önce yaşamıştım aslında... Yirmi dokuz yıl önce Diyarbakır otogarında anne güvencesi ile son kez bakmıştım etrafıma...

Elimde tuttuğum dürümün hiçbir anlamı yoktu o an... Ağzıma aldığım her lokma büyüdüğüce büyüyordu... Boğazıma diziliyordu her lokma... "Olmayacak böyle" dedim, yarım bıraktım... "Yesene kuzum" dedi annem... Sesi mi titriyordu yoksa ben mi öyle hissediyordum, bilinmez... Otobüs perona yanaşmıştı ve az sonra annemi alıp gidecekti... Saatler dursa, akreple yelkovanın kovalamacası bitiverse, diyordum içimden. Küçük bir kuştum ben, ne zaman büyümüştüm de yalnız başıma kanat çırpacak çağa gelmişim...

"Yemene içmene dikkat et" dedi annem, "Aklımı sende bırakma!" Gözleri dolu doluydu... He desen bir sağanak boşanacaktı gözlerinden ve ıslatacaktı gül yanaklarını... Bana bakmamaya çalışıyordu... Uzaklara, hep uzaklara bakıyordu... Ya ben? İçimde ne fırtınalar kopuyordu... Nasıl bir cenderenin içindeydim... Göğsüme biri oturmuş boğazımı sıkıyordu... Nefes alamıyordum...

"Adana yolcusu kalmasın" diye bağırdı muavin... Allah'ım! Ne iğrenç bir sestir o? Ayrılığın kör uğultusu dile gelmişti sanki ve yıllarca çınlayıp durdu kulağımda:

"Adana yolcusu kalmasın"

"Adana yolcusu kalmasın"

"Adana yolcusu kalmasın"

Vakit gelmişti işte... Ayrılık saatiydi... Annem gidiyordu ve ben yapayalnız kalacaktım bu hiç bilmediğim kentin ortasında ve hiç bilmediğim bir yaşamın içinde... Annemin elini öperken: "Boş ver okulu falan, haydi bin şu otobüse de dönelim evimize" demesini bekliyordum... Çok erkendi, çok çok erkendi ayrılmak için... Şu otobüs gitmese ya da o otobüste annemin yanında ben de olsaydım...

Annem yerine geçmiş başını otobüsün camına dayamış bana bakıyordu. Hayır, yanlış görmüyordum, ağlıyordu annem... Yanaklarında bir ırmak coşmuş akıyordu... Hareket etti otobüs... Annem ağlayarak bana bakıyordu ben ağlayarak anneme el sallıyordum... Otobüs çıkışa yönelince koşmaya başladım. Otobüsün Adana'ya doğru döneceği kavşağa geldim. nefes nefese beklemeye başladım. Otobüs geldi, dönerken son bir kez el salladım anneme... Başı otobüs camına dayalıydı ve hala ağlıyordu annem... Dizlerimin üzerine çöktüm ve sarsıla yıkıla ağlamaya başladım... Ne kadar ağladım, orada ne kadar kaldım bilmiyorum... Yavaşça kalktım, kent merkezine doğru yürümeye başladım... Koca kent üstüme üstüme geliyordu... Kendimi tutamıyordum... Ağlaya ağlaya geçtim sokakları...

Annem ne düşünmüştü? O gece yolculuk boyunca uyuyabilmiş miydi? Ne kadar ağlamıştı? Bildiği bütün duaları okumuş muydu? O sıcacık sevgi dolu sesiyle: "Emanetin Allah'a kuzum" derken içinde nasıl bir fırtına kopmuştu? Ben ondan "haydi gidelim" demesini beklerken o da benden mi beklemişti: "Beni bırakma, beni de götür anne" dememi. Bunu hiçbir zaman öğrenemedim... Otobüsün camına başını dayamış ağlayan annemi son görüşüm olduğunu nereden bilebilirdim ki?

İşte tam yirmi dokuz yıl sonra hiç bilmediği bir kentin ortasına hiç bilmediği bir yaşamın içine bırakmaya geldim oğlumu... Ne yapacak ben gidince? Kendini nasıl savunmasız hissedecek? Nasıl da ağlayacak? Nasıl da üşüyecek bu yalnızlık rüzgârında? Bunları çok iyi biliyorum. Çok iyi biliyorum; çünkü yaşadım... Yaşadığım için de daha zor geliyor oğlumu burada bırakmak...

Ah anacığım, Ah benim güzel anacığım! Ne zormuş büyütüp besleyip salıvermek gökyüzüne... "Uçmalısın artık kendi kanatlarınla" demek ve salıvermek gökyüzüne... Ne zormuş be anacığım... Yirmi dokuz yıl önce senin içinde kopan kıyamet şimdi benim içimde kopuyor... Ve öyle bir sarsılıyor ki yüreğim rihter ölçeği çaresiz kalıyor bu sarsıntının yanında... O otogarda bana bakan gözlerin düşüyor aklıma... O gözlerin sahibiyim şimdi... O gözlerle bakıyorum oğluma... Nasıl da güçlü görünmeye çalışıyor? Nasıl da susuyor içindeki çığlıkları bastırmaya çalışırken? Ah oğlum, ah benim aslan oğlum! Çare yok, sen de geçeceksin bu yollardan... Sen de yenile yenile öğreneceksin yenmeyi... Sen de gözyaşlarıyla yıkayacaksın içindeki karayı... Çare yok be çocuk, çaresi yok... Bir gün mutlaka uçacaktın yuvadan. Demek ki bugüneymiş kısmet! Demek ki gelmiş yalnız başına kanat çırpma zamanı!

"Üzülme" demeyeceğim, üzüleceksin elbet. Ağlayacaksın geceler boyu... Olsun be çocuk, sancılıdır her yenilik. Doğum sancısıdır bu... Güzel günlere gebe yaşam ve her güzellik gözyaşları ile yıkanır, bunu sakın unutma... "Ağlama" demeyeceğim, ağlayacaksın elbet... "Ağlama" demeyeceğim ve hatta birlikte ağlayalım... Birlikte ağlamıştık annemle... Farklı yerlerdeydik belki; ama birlikte ağladık... Az sonra ayrılacağız çocuk... Kendi kanatlarınla uçacaksın ve biz farklı yerlerde olsak birlikte ağlayıp birlikte güleceğiz daima... Ve şimdi otobüsün camına başını dayamış otogarda bıraktığım oğluma bakarken kafamda tek bir soru taşıyorum: "Bir daha görebilecek miyim oğlum seni?"

göç

taşların da konuşmaya ihtiyacı vardır..
mesela hiç sevmemiş bir kalbin..
bu uğurda onu seven başka bir kalbin referansıyl;
ülkenin başkentinden, en taş kentine
demir yılan -trenle- uğurlanır her sabah
'zoraki göçmen' kuşlar..
kanatları da umutları gibi dört yerinden kırıktır oysa
ama inatla protez sevinçler takılır mimiklerine,
-nafile- yolun yarısında dikişleri patlar gülüşlerinin,
kan kaybeder o mahşeri kafiye..
bu, birçoğunun bu yolculuğu
tamamlayamayacağını ispatlar nihayetinde..
acı bir fren sesi takip eder sonra, o meşhur siren sesini
ve istasyon soğukluğuna terk edilir
kalan üç beş kırlangıç..
nasıl da yalan gelir şimdi:
'her bitiş yeni bir başlangıç'..
karşılama gelen olmaz, çünkü;
aşk cennetinin yol tarifi,
ayaklarının altına kazınmıştır samimiyet yetimlerinin..
kolaylık olsun diye ayaklarından vazgeçer biri,
bir diğeri gözlerinden, ötekisi sözlerinden,
bir başkası kendisinden
ve bu yolda tükenir hepsi, yetişemez sonuna..
hikayesi kalır geriye kırlangıçların,
bir cam şişeye konur da denize atılır..
yüzyıl sonra vurur belki aşka yanmış bir sahile..
taşlar bile bir gün konuşur da,
laf anlatmak imkansızdır
kalbinde kendisinden başkasına yer vermemiş bir cahile..

bir yangının anısı

Bir saflığı kaybediyoruz seninle
Bir ateşin sıcaklığı yerini bırakıyor
Soğuk gecelere, ayazlı sabahlara
Gittin ve yangını kaldı öpüşlerin
dudağımda.
Dönmek amaçsız
Kalmak yersiz
Durmak kaybıdır zamanın.
Bir vazanın içindeki kurumuş çiçeklere
Bakmak gibi şimdi düne bakmak,
Ve biz bir hissi öldürüyoruz seninle
Aynısını yaşayamayacağımız tükenmiş günleri
sayıyoruz
Bir daha tadılamayacak heyecanlara
soyunuyoruz
Sessiz ve çıplak.
Öyle ki geçmişteki benin bir taklididir
Olur olmaz düşünmek seni,
Olsa olsa bi yangının anısıdır bu.

kimya bu?

Sana sahici konulardan bahsetmek isterim ama
Omuzlarına mahcubiyet yerleşmiş biriyim.
Aşkı gözlerinde demleyen azınlıktan
Ruhun ölüm difüzyonundan
Masum ve ötesi ışık altındaki insanların
Melek silüetlerinden
Ben görüyorum senin göremediklerinin peşindeyim
Ateşi ve suyu görüyorum
Işığı ve sıcaklığı
Yumuşak geçişler var zihinler arasında hep
Bazen de sert
İnanışlar, birikimi aktarma sevdası
Görünenler, görünmeyenler ya da tam zıttı
Görünmeyenlerin peşinde görünenden ibaretler

o y u n c a k

FOTOĞRAF: HATİCE TATLI

Yatağında yatarken gözlerini karşısındaki cama dikmiş sanki çocuk değilmiş gibi derin düşüncelere dalmıştı. Sanki çocuk değildi, sanki ay sonunu nasıl getireceğini düşünen bir işçiydi, sanki çocuklarına veremediği harçlıkları düşünen bir baba, sanki akşam çocuklarının önüne koyamadığı yemekleri düşünen bir anne, sanki sokaklardan başka gidecek yeri olmayan bir evsiz, sanki kolunu kaldırmaya gücü kalmayan bir alkolik, sanki unutulmuş, sanki yok olmaya yüz tutmuş, sanki umutlarını yutmak zorunda kalmış, sanki tutunacak dalı kalmamış, öylece izliyordu camı. Camdan içeri sızan ay ışığı odayı aydınlatmış her şeyi belirginleştirmişti. Kapının bulunduğu köşede içerisinde oyuncaklar bulunan bir sepet, sepete komşu hemen yanı başında üç çekmeceli ufak bir dolap, dolabın karşısında yatağı ve yatağın üzerinde henüz altı yaşında, saçları kısaca kesilmiş, esmer oldukça küçük bir çocuk. Ay ışığı ile hepsi aydınlanıyordu.

Bu sabah gördüğü oyuncacı düşünüyordu çocuk, sokakta dört tekerlekli bisikleti ile gezinirken bir oyuncakçının vitrininde gördüğü o arabayı, kırmızı 1966 Cadillac Eldorado modellemesini. Oyuncakçının önünde freni çalışmayan bisikletini ayaklarını yere sürterek durdurmuş heyecanla inip vitrine yapışmıştı. Çocuğun o hayran halini gören dükkân sahibi, kafasını kapıdan uzatıp ona içeri gelmesini söyledi. Çocuk çekingen adımlarla içeri girdi, ufak bir dükkândı burası, dükkân sahibinin girer girmez oturduğu kasanın bulunduğu yer dışında her yer raflar ve raflar da oyuncaklarla doluydu. Kasa hemen reyonun yanındaydı, reyon da kapının sağ tarafında kalıyordu. Adam elini uzatıp reyondan arabayı aldı ve çocuğun tezgâha boyunun yetmediğini görünce koltuğundan kalkıp çocuğun yanına gitti. Araba adamın elindeydi ve ona doğru geliyordu, çocuk çok heyecanlanmış terleyen ellerini sımsıkı yumruk haline getirip arabanın iyice yaklaşmasını bekliyordu.

Araba yaklaştı, yaklaştı ve tam o esnada bir çocuk ile babası dükkâna girdi.

- O arabayı almak istiyoruz.

Dedi baba, bir yandan elini cebine atıp bir yandan da yerinde duramayan çocuğunun elini daha sıkı tutmaya çalışırken. Dükkân sahibi çocuğa "Yapacak bir şey yok." der gibi bir hareket yaptı ve adamın uzattığı parayı alıp oyuncacı poşetleyip onlara verdi. Çocuğun gözleri dolmuş, bir kez olsun oyuncaca dokunamadan onu kaybetmenin, onunla oynayabileceği oyunları düşünüp artık fırsatı kaçırdığını bilmenin üzüntüsüyle kendini dükkândan atıp bisikletine atlamış ve eve sürmüştü. Sürerken ağlamış, gözleri buğulandığı için önünü göremeyip çok kere yere düşmüştü. Dizleri, elleri soyulmuş, kan içinde varmıştı küçük bir bahçesi olan iki katlı evlerine. Koşarak kimseye görünmeden üst kattaki odasına çıkmış akşam yemeği dışında odasından hiçbir yere ayrılmamıştı. Şimdi de hâlâ oyuncacın fikriyle cama dalmış dışarıyı izliyordu. Birdenbire aklına bir fikir takıldı, yarın kahvaltıdan sonra annesinden bisiklet sürmek diye izin alıp her yerde o oyuncaktan arayacaktı, aklına gelen bu fikir ona göre bir kurtuluş yoluydu ve gün içindekileri birdenbire unutturmuş yepyeni heveslerle doldurmuştu içini. Sanki bisikletten düştüğü zamanlardan kalma yaralar birdenbire kapanmış, üzerindeki battaniyeye değdikçe yaşanan yanma hissi yok olmuştu. Uyumak bir an önce aramaya çıkmak istiyordu, uyumak ve belki rüyasında oyuncacı görmek istiyordu. Öyle de oldu, rüyasında uyandığını gördü, yataktan çıkıp cama yaklaştığında evlerinin önünde o arabayı gördü.

Ama oyuncak değildi artık, normal bir araba boyutunda evin önüne park edilmişti. Heyecanla kendini evin önüne attı; annesi, babası, abisi arabanın etrafında toplanmış hayran gözlerle bakıyorlardı. Çocuk arabaya iyice yaklaşıp gözleriyle onu yeterince içtikten sonra şoför koltuğunun kapısını açtı ve içine bindi. Babası o esnada kapıya yaklaşıp "Aferin oğlum." dedi. Çocuk babasından gelen tebrikle gururlanıp boyunun zar zor yettiği direksiyona elini uzattığı an bahçede öten horozun sesiyle uyandı. Apar topar iki parça pijamasını çıkartıp düz mavi şortunu ve yine düz kırmızı tişörtünü giyip kendini odadan dışarı attı. Annesinin "Yüzünü yıkamadan aşağı gelme." uyarısından sonra banyoya gidip yüzünü yıkadı ve kendini mutfığa attı. Evde annesinden başka kimse yoktu, annesi de bir buzdolabı, bir masa tezgâh ve tezgâhın üzerindeki dolaplardan başka pencere bile bulunmayan basık mutfakta yemek hazırlıyordu. Kırklarında, esmer çok güzel bir kadındı annesi, onu görünce uzun bir "Günaydın"dan sonra ona bir şeyler hazırlamaya başlamış, çocuk hazırlanan yumurtalı ekmeğini hızla yemiş, annesinden bisiklete binmek için izin alıp sonunda kendini dışarı atmıştı. Artık aramaya başlayabilirdi. Dört tekerlekli ufak mavi bisikletine atlayıp yola koyuldu, önce mahallesinde pek sık gidemediği evine en uzak yerlere gitti, her dükkâna meraklı gözlerle ne dükkânı olduğunu ayırt etmeden bakıyordu, ama hiçbir yerde yoktu. Sonunda kendisine engel olamayıp daha, daha uzağa sürdü bisikletini, neresi olduğunu bilmediği ailesiyle bile hiç gelmediği dar, soğuk sokaklara girdi.

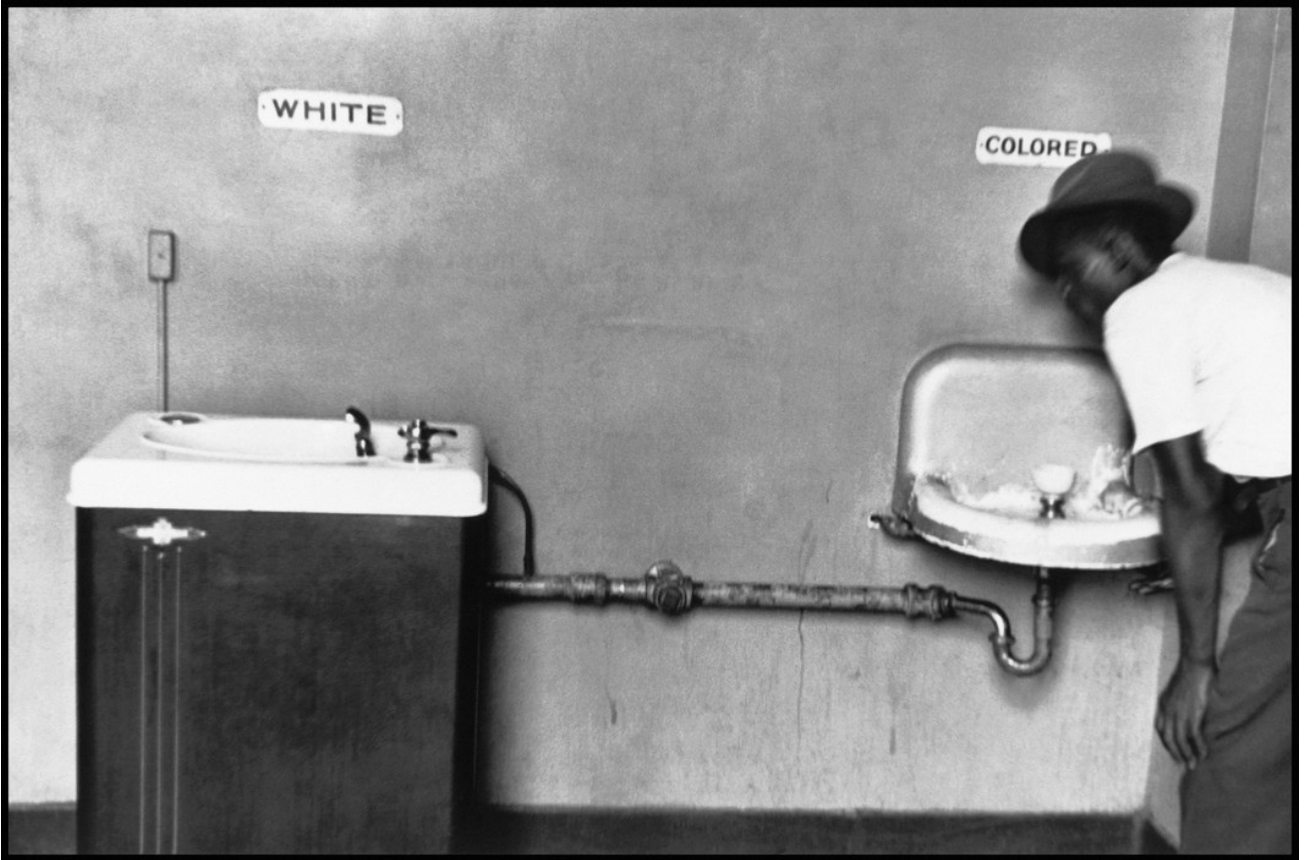
Bir yerden sonra binalar daha da yükselmeye başlamıştı, binalar yükseldikçe de sokakta oynayan yaşlılarının azaldığını gördü, bir yerden sonra sokaklar işi olan insanlar dışında tamamen bomboş kaldı, bomboş hiç bilmediği sokaklarda mavi, dört tekerlekli bisikletinin üzerinde küçük bir çocuk henüz elde edemeden kaybettiği oyuncaklarını arıyor her yere bakıyor bulamıyordu. Sonunda artık güneş yavaş yavaş kızıllaşmaya başlamış, çocuk eve gitmesi gerektiğini anlamıştı ama nereden gelmişti buraya? Burası neresiydi? Ne bir şey biliyor, ne de hatırlıyordu. Kendini oyuncığa, onu bulmaya kaptırmış ve evinden uzaklaştıkça uzaklaşmış sonunda kaybolmuştu. Nereden gidecekti? Nasıl gidecekti? Annesi merak eder, kızardı ona. Hava kararmadan evine gitmeliydi, ağlamamalıydı, yabancı insanlardan uzak durmalıydı ama burada herkes yabancıydı. Panikle bisikletini bir sokaktan başka sokağa oradan bambaşka sokaklara sokarak iyice kaybolmuştu, sonunda hava iyice kararınca bisikletinden indi, bir binanın duvarına yaslandı, ellerini gözlerine bastırıp ağlamaya başladı. O esnada oradan geçen bir polis arabası yanaştı, çocuk ellerini gözüne bastırdığından dolayı onları görmemiş, polisler onu dürtene kadar geldiklerini ruhu bile duymamıştı. Ellerini çekip kafasını yukarı kaldırdığında onları gördü. Polisler, birisi otuzlu yaşlarda, hafif uzun siyah saçlı, orta boylarda, zayıf; diğeri kırklı yaşlarda kafasının ortasındaki saçlar beyazlayıp hafif dökülmeye başlamış, şişman, orta boylarda iki polisti.

Çocuk önce korkup duvarın içine girmeye çalışırcasına o tarafa doğru büzülürken, polisler bu sokakta ne aradığını, bu sokağın kendisi için çok tehlikeli olduğunu, buradan gitmesi gerektiğini söylediklerinde, çocuk onlara kaybolduğunu ve evini bulamadığını söyledi. Sonunda çocuğun bisikletini polis arabasının bagajına, çocuğu da arka koltuğa alıp çocuğun verdiği adrese hareket ettiler. Çocuk kafasını cama dayamış yorgun gözlerle dışarıyı izlerken polisler aralarında sohbete dalmış çocuğu unutmuşlardı adeta. Çocuk o sırada annesinin ona ne kadar kızacağını, ne kadar meraklanmış olduklarını düşünürken uyuyakalmıştı. Polis arabası akşamın serinliğinde ara sokaklardan çocuğun evine doğru ilerlerken, çocuk rüyasında evinin önündeki arabayı sonunda çalıştırmış, annesi, babası ve abisine el sallayarak heyecan ve neşe içinde etrafını saran rüzgâr ile beraber hızla evinden uzaklaşıyor, sürüyor ve gülüyordu.

FOTOĞRAF SEÇKİSİ:
ELLIOTT ERWITT

**"BASİTÇE, ÖNEMLİ OLAN ŞEY NESNELERİ FARK ETMEK VE ONLARI
ORGANİZE ETMEKTİR. SEN YALNIZCA ETRAFINDAKİ OLAN ŞEYLERLE,
İNSANLIK VE İNSANLIK KOMEDİSİ İLE İLGİLENMELİSİN."**

tutsak edilen şiirler

...

bir parça aşk için,
ölmek mi gerekir?
kalbine değdi kalbim.
ve o günden beridir
gün günden daha çok kanayan bir yara var ruhumda.
kan kaybından ölmek üzereyim belki de
kabuk tutmayan bir yarayla yaşamaya alışamadım işte.
kızma bana.
benim suçum değil bu!
yaşattığın aşkın sızıları bunlar.
neyse ki bir güzellik ile; aşk ile sarmaş dolaş öleceğim.
bu ne güzel! ve herkes yaşayamaz bunu.
ama öte yandan,
hasret ile öleceğim.
hangisi zehir hangisi panzehir henüz bilemezken
veda edeceğim sana.
belki yazacağım uzunca bir mektupla
anlatacağım içimdeki aşkı arkamda bıraktıklarım.
dua ederlerken insanlar bana,
kavuşamamakla geçmiş bir ömür yaşadı diyecekler içlerinden
aramakla geçen bir ömür...
eksik kalınmış bir yaşamdı onunkisi diyecekler.
yazık, çok yazık oldu diyecekler.
ama imrenecekler.
çünkü herkesin harcı değildir
böylesine bir aşkı yaşayabilmek.
...

işte gecenin koynunda
yine sana geldim
ve bir şiirin
tozlanacak kelimelerine usulca bıraktım seni.

bilir misin
ben,
tutsak edilmiş şiirlerin gölgesinde yaşadım hep.
sense,
benim güneşimde sığınabileceğim tek gölgemdin.
sen bende hapsolmuş bir şiirdin.
birbirimizin tutsağı olduk
dügümlendik sevgimize.
...

bilir misin
rüyalarımda görüyorum seni
düşlerde buluyorum.
sesleniyorum
tut beni!
tut beni sevgilim.
gecenin karanlığında
kaybolmak üzereyim
bir hasretin içinde boğulmak üzereyim
bir aşk ile yanmak üzereyim.
tut beni! kurtar beni sevgilim.
sevgim sevgine katılsın.
çoğalalım.
kök salalım güzelliklere.
şiir gibi olalım
ama
hüzünlü bir şiir olmasın.

kurtar beni kanımdan.

SÜREYYA SERİM

"Anneler günü var ama annesi olmayan da varsa; bu işte bir terslik var!"

Her yıl anneler günü kutlanıyor ve 'annesi olan' herkes annesiyle fotoğraf paylaşp, bugünü doyasıya yaşıyor. Kimisi ablalarını, arkadaşlarını, dostlarını da eklemiş; gülücüklerin arasına yazılmış şairane sözlerle, müthiş bir mutlulukla. Mutluluklarına ortak olalım, sonsuz bir mutluluk sarsın annesiyle yan yana olan herkesi. Ama unutulmuş bir şey var: Annesi 'olmayanlar'! Daha birkaç ay önce 'Anne ölme' diye bağırarak kızın annesi yok! Ve bu sadece bir tanesi. Bizler annelerimizin yanımızda olmasından kendimizi çok güçlü görürken, onlar hayatının en büyük gücünü kaybetmiş durumdadır. Bizler mutluluğumuzu böyle yaşarken onlar mezar başında gözyaşı içindeler. Çoğu öz babasının annesinin katili olduğunun şokunda hâlâ ve maalesef hiçbir şey onlara bunu unutturmayacak! Peki ya kendi aile fertlerinin zoruyla tecavüze uğramış, hamile kalmış ve anne olan çoğu küçük kadına ne demeli? Onların da anneler günü kutlu oluyor mu acaba? Yoksa o anın her dakikasını mı hatırlıyorlardır, düşünelim mi? Bir de şey vardı, 'sünnet edilen kadınlar'! Cinselliğin yeni bir hayata gebe olduğu o anda hiçbir şey hissetmeyen kadınlar! Onların anneler günü de kutlu olsun mu? Sırf kadın olduğu için devamlı mahallede, sokakta, sosyal medyada, artık her yerde sözlü, sözsüz, temassız tacize uğrayan kadınlar! Giydiği elbise yüzünden, dışarı çıktığı saat yüzünden tecavüz edilip, öldürülmeye hakkının olduğu söylenip, iki gün sonra unuttuğumuz kadınlar! Ve bunlar bildiklerimiz. Peki ya bilinmeyenler, varlığından haberimizin dahi olmadığı binlercesi? Çoğu kadının bir hayali, bazılarının en büyük hayali 'anne olmak'tır. Anne, yeryüzünde mucizelere gebe tek varlıktır. Annesi olan herkesin annesiyle en güzel günleri yaşamasını dilemeyi bilirken; annesi olmayanları, zorla anne olanları da unutmamalı, onları da bilmeli insan. Ve insan, ileride eşini, annesini, kızını, oğlunu, belinden çıkardığı silahla, bıçakla öldürecek bireyler yerine; o silahın yerine çiçekler, güller çıkarmayı bilen bireyler yetiştirmeli. İnsan mutluluğunu paylaşırken empati kurmayı da unutmamalı. Ve anneler günü sadece kadınların değil; çocuğuna, annesine, babasına, eşine bakan erkeklerin de günüdür. Yüreği anne yüreği kadar merhamet, vicdan ve sevgi ile dolu olan herkesin anneler günü kutlu olsun. Tecavüz edilen, öldürülen, sünnet edilen ve daha nice zorlu yollardan geçmiş tüm anne ve anne adaylarının da anneler günü kutlu olur mu?

mülteci kadın olmak

Mültecilerin yarısından fazlasını oluşturan mülteci kadınlar erkeklerden farklı olarak cinsiyet eşitsizliği nedeniyle şiddete ve ayrımcılığa maruz kalmaktadır. Bu nedenle mülteci kadınlara yönelik uygulanan cinsiyet ayrımcılığı ve şiddet ayrıca ele alınmalıdır. Toplumsal cinsiyet temelli şiddet bir zulüm çeşidi olarak tanınıp adli yargılamada eşit görülmelidir. Kadın olmak başlı başına bir ayrımcılığa uğrama sebebi iken belirli gruplara mensup kadın olmak, ayrımcılığın her boyutuna maruz kalmak anlamına gelmektedir. Mülteci kadınlar maalesef ki cinsiyet temelli ayrımcılığı en ağır şekilde yaşamaktadır. Mülteci kadınlar kaynaklara ve fırsatlara ulaşmada eşitsizliğe ve psikolojik şiddete uğramaktadırlar. Savaş rejimlerinde en ağır darbeyi kadınlar almaktadırlar. Savaş mağduru mülteci kadınların erkeklere kıyasla daha özverili olmaları beklenmektedir. Çocukların bakımını üstlenmek, ev işleri ile ilgilenmek, kocasına eş görevini yerine getirmek, farklı bir coğrafyanın kültürünü anlamak ve özümsemek gibi birçok fedakarlıkta bulunmaları beklenmektedir. Ülkelerinde yaşadıkları zorbalık, taciz, alkonulma, işkence gibi faktörler, yeni bir ülkeye gittiklerinde beraberinde ağır psikolojik sorunları beraberinde getirmektedir. Mülteci kadınlar için en ağır darbe; ülkelerindeki çatışma sırasında iktidar rejimi askerleri tarafından taciz, cinsel amaçlı satılma, toplu tecavüz ve istenmeyen gebeliklere zorunlu bırakılma gibi şiddete maruz kalmalarıdır. Bu kadın bedeni üzerine olan saldırı göç sırasında ve sığındıkları ülkelerde de devam etmektedir. Biyolojik olarak doğum yapabilme yetisine erişememiş binlerce mülteci kız doğum sırasında hayatlarını kaybetmişlerdir. Kadın bedeni üzerine yapılan bu saldırı heteroseksüellik ve faşizmin beraberinde getirdiği şiddettir. Mülteci kadınlar kamplarda sağlık erişimlerine ulaşabilmekte sıkıntı yaşamaktadır. Kontrolsüz aile planlaması mülteci kadınların doğum sırasında ya da gebelik süreci içerisinde hayatlarını kaybetmelerine sebep olmuştur. Cinsel sağlık alanındaki yapılanmadan eksik kalmaları dünyaya gelen çocuklarda sakatlıklara meydan vermektedir. Mülteci kadınlar sığındıkları ülkedeki erkekler tarafından uygulanan şiddetin yanı sıra kendi toplumlarına ait erkeklerden de şiddet görmektedirler. Türk vatandaşı kadınlarda olduğu gibi mülteci kadınların cinayetlerinde de fail eş ya da akrabadır. En acı veren durum ise mülteci kız çocuklarının ailelerine ekonomik destek verebilmek için çok düşük fiyatlara çocuk işçi olarak çalıştırılmalarıdır. Bazı mülteci kız çocukları aileleri tarafından ergin bir yaşa gelmeden zorla evlendirilmektedir. Bir diğer sorun dil konusudur. Kendi varlıklarını ifade etmek için ve sığındıkları ülkelerin sosyal hayatının içerisinde var olabilmeleri için eğitim kaynaklarına sınırsız bir şekilde kadınların ulaşabilmesi gerekmektedir. Tüm kadınlara ve özelde ise mülteci kadınlara yönelik cinsiyet temelli şiddetin önlenmesi için atılması gereken en önemli adım toplumsal düzeyde hem de devlet düzeyinde eşitlikçi ve kadınları güçlendirecek politikaların gerçekleştirilmesidir. İnsan olarak farkındalık yaratabilmek için farklılıklara sahip çıkıp "iz " bırakabilmek ümidiyle...

dünden kalmış gözlerim

Dünden kalmış gözlerim
Söndü feri bir imkânsızlıkla

Olsun dedim değer
Sinsin yalnızlığımın isi
Aksın yaşlarım kelimama

Kararmasın yeter ki bahtım
Şahit olan bu beyazlıkta

Dönmüş feleğin çarkı meğer
Aştı tepeyi umudun sesi
Bunca sene sonra

Yarım kalmaz sözlerim
Sensiz bir soğuk karanlıkla

Görürsek güneşi eğer
Kavuşalım bir yaz ikindisi
Yağmur düşleri altında

Görsün gözlerini kalbim
Işıl ışıl parlar aydınlıkta

İnan o zaman değer
Parmak uçlarım belki
Gökyüzünü geçerek aya

dear john

Pencereden dışarı bakıyorum
Gördüklerimden nefret ediyorum
Hep birinci tekil şahıs
Ben, ben ve ben geçiyorlar

Beyaz gürültü ne kadar berbat bir ses
Kullanım kılavuzunu yazmasaydım
keşke
Aşağıdakilerin keyfi yerinde
Benden uzaklıklarına iç geçiriyorum

Hiçbirinin teslim tarihi yok
Ben de hulyalara dalıyorum
Bir denizin dibinde evim olsaydı
İçinde yüzebildiğim kabuklarda

Çiftler turda
Herkes tatilde
Herkes sevgilisiyle meşgul oldukça
Kullanmadığım aşkları jetonlarda
harcıyorum

Pencereyi kapatıyorum
Üçüncü tekil şahıs oluyorlar
Fesleğenler susuz kalacaktı
Yağmur başlamasa

Dear john
Yapacak şeylerimi tükettim
Still loving you dinlerken
Ağda ısıtıyorum

Ilık pembe
Tenime değince
Bulutlara dikenler batıyor
Güneş uzakta otları solduruyor

Sus
Ben ben ve ben susun
Düşlerimizi uyutmanın vakti
Sabaha kadar büyürler de çürürler de

yüklük

Yüklük...

Anadolu'nun toprağına hürmetkar safderun kadınının sıklıkla kullandığı eşyasına verdiği bir isimdir yüklük. Pekala derin anlamlar barındırır bu kelime. Annelerimizin hayalleri saklıdır içinde. Görücü usulü evlendirilen kızların dilediğı kadar nazlanabildiğı baba evinden, bilinmezliğe gidişinin ayak sesleri gizlidir. Açıldığında sadece onların anımsayacağı hüznün aromalı bir koku yayılır etrafa. El işi göz nuru nakış nakış işlemeler vardır içinde. Yüklük; bir takvim gibi geçen ömrün bir tarih kadar yorgunluğudur. Annelerimizin gelinliği yahut babalarımızın askerden birkaç fotoğrafı da kıyıya köşeye bir yere iliştilmiştir itinayla. Üzerindeki yastık, yorgan ve yataklar boynunu iyice bükmektedir bu tahta parçasının. Derin bir kelimedir yüklük. İçindeki geçmişin izlerine bir zaman sonra gelecek hayalleri de eklenir. Çekirdek ailenin çocuklarına bırakacakları armağanlar ancak onların ölümüyle ortaya çıkar ki bu hüznü kaotize eder. Anne ve baba çocuklarına ölünce bile sarılır yüklük içindekilerle.

Ne kadar da naif ama...

Yüklük sadece taşıdığı pamuk yığınlarından ibaret değildir işte. Eskinin mahremiyetini barındırır. Edilen kavgalar, yeni doğan bebek cıvıltıları, boş dolabın çıkardığı ses, ay sonunu zor getiren babanın geceleri yaktığı tütün, beklenmedik ölümlerin damaktaki kekremsi tadı, dökülen gözyaşları kısacası her şey mahremdir. Bu mahremiyete şahit olanlardan biri de yüklüktür işte.

Birbirini tanımayan iki çiftin yatak odalarında durur yüklük. Kaç yıl süreceksin bu birliktelik usulca izler köşeden. Onlar birbirlerini tanımakla geçirirken ömürlerini ihmal ettikleri de olur ama yine de gocunmaz sırtlar tüm mahremiyetlerini. Şimdi kalplerimiz yüklük olmuş aslında. Nakış nakış işlediklerimiz de, yerini beğenmeyeler de, ölenler de, kalanlar da, terk edenler de, geri dönenler de hepsi orada. Biz başkalarına yük olmayalım da, başkalarının yüklüğü oluruz nasılsa.

Bizimle iletişime geçmek,
yazdıklarınızı, çizdiklerinizi bizimle
paylaşmak isterseniz:

yeryuku@gmail.com

@yeryuku

@fanzinyeryuku